

[Jørgen Jensen]

gene skal gives uden nogen form for kontrol til erhvervslivet. Men det, som egentlig for mig er det afgørende, er, at i såvel venstres som regeringens planer er det bemærkelsesværdigt, at man ser helt bort fra det kapitalistiske samfundssystems grundlæggende modsætninger og de begrænsninger, som det også sætter for den mindre virksomhed.

Det er ikke samfundshensyn eller menneskelige hensyn, der er bestemmende for, om en virksomhed etableres eller for dens mulighed for at overleve. Det er alene spørgsmålet, om den kan forrente sig, om den er profitgivende. Og hvad er det for vanskeligheder, de små virksomheder har? Man vil helst tale om, at det er lønstørrelsen, at det er administrative og økonomiske byrder ved skatteopkrævning, ved opkrævning til ATP, ved sygedagpengeordningen osv., men de virkelige vanskeligheder ligger i at skaffe penge til etableringen af nye virksomheder.

Kapitalen har naturnødvendigt det krav, at den sikrer sig den størst mulige profit eller forrentning her i samfundet, og at den vil have den størst mulige sikkerhed, så det er ikke underligt, at kapitalen søger at investere de steder, hvor den kan opnå det nemmest i det nuværende samfund, og det er bl. a. ved investering i jord og fast ejendom. Der er en hurtig profitmulighed her, og der er også en stor sikkerhed ved at gøre dette. Der er også et andet område, nemlig de afskrivningsfiduser, som findes bl. a. ved anpartsselskaber o. lign.

Det er ikke, som det blev nævnt fra venstres ordfører, den gode idé, som gør en virksomhed til en god virksomhed. Hvad er en god virksomhed egentlig? Hvordan bliver den bedømt i det nuværende samfund? Er det den virksomhed, som giver et godt arbejdsmiljø? Er det den virksomhed, som overholder love og regler? Nej, det er det ikke. Er det den virksomhed, der producerer ud fra et samfundsmæssigt værdifuldt synspunkt, altså laver en samfundsgavnlig produktion? Det er det heller ikke. Er det den virksomhed, som sikrer genbrug i en situation, hvor alle taler om, at der er begrænsede ressourcer? Nej, det er det heller ikke. Om det er en god eller en dårlig virksomhed ligger alene i, om den sikrer dem, der har investeret penge i den, en god forrentning. Det er den eneste målestok, der er for, om det er en god eller en dårlig virksomhed.

Det er også det, der har kendetegnet venstres politik hidtil, når man har diskuteret spørgsmålet om gode virksomheder, om produktion og effektivitet i samfundet på nuværende tidspunkt. Det er også det, der er gået igen, når man har taget stilling til genbrugsforanstaltninger og for den sags skyld på alle områder i samfundet, hvor man har diskuteret aktivitet.

Der må stilles nogle absolutte minimumskrav til virksomhederne, for at de kan være eksistensberettigede – det må der også til mindre virksomheder – og de må kunne opfyldes, hvis de skal kunne eksistere. Det er klart, at sådan må det være også i det nuværende samfund, og det gælder det miljømæssige, det sikkerhedsmæssige og det sociale område. Derfor er det helt urimeligt at sige, at disse krav er for dyre for de mindre virksomheder. Der skal sættes ind her.

Jeg vil også gerne gøre et par bemærkninger om den frie konkurrence. Hvordan virker den, og hvordan påvirker den i virkeligheden de mindre virksomheder? Hvad er det, der truer de småhandlende? Er det det store arbejde, de har med at administrere skatteopkrævning, moms osv.? Er det ikke i højere grad kædebutikkerne, de store butikcentre, som skabes rundt omkring? Det er monopolerne, der sådan set er den største trussel mod de småhandlende. Det er klart, at der er en udvikling i samfundet, som overflødiggor mange af dem. Sådan må det også være. Når fordelingsapparatet bliver mere smidigt og bedre, vil der også være nogle af de småhandlende, der bliver overflødigde.

Men den virkelige trussel kommer et helt andet sted fra. Mange gange kan det være svært at forstå, at det er profitgivende at investere i de store centre, som bliver bygget rundt omkring, hvis man vel at mærke glemmer eller skjuler, at kapitalen og kapitalhaverne har mulighed for at flytte investeringerne, således at de er profitgivende, hvad enten det så er grundspekulationen, som går forud for bygningen af de store centre, eller det er selve byggeindustrien, produktionen eller fordelingsapparatet. Der er altså her muligheder, og det er dem, man i højere grad skulle sætte ind over for.

Det er rigtigt, som det er sagt, at de mindre virksomheder i Danmark kunne i det nuværende samfund også være idéfremmende og igangsættende. Det ser vi slet ikke bort